

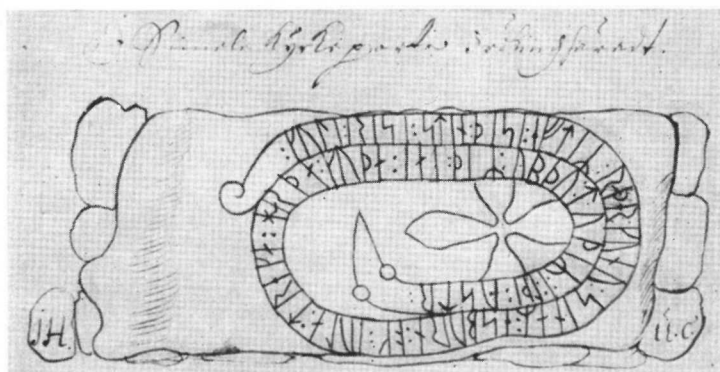

Fig. 291. Vg 184. Smula sn, kyrkogården. Efter teckning av Christofersson.

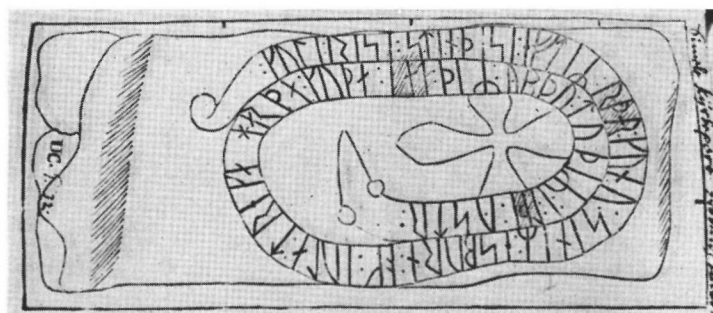

Fig. 292. Vg 184. Smula sn, kyrkogården. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 974).

belagt åtskilliga gånger i norska och svenska, medeltida källor. *Kolli* är känt över hela det fornnordiska området. I Sverige förekommer det jämte *Kulle* även i litterär tid. Båda förekomma i ortnamn. Om *Iuli* se Sö 362, om *Æsbiörn* Vg 157.

Brate (i *Runverser*, s. 275) ifrågasätter, att inskriftens slut skulle ha metrisk form, men tillägger: »Dock torde dessa rader bättre fattas som prosa.»

Beträffande tidigare tolkningar kunna följande variationer noteras. Peringskiöld: »Gulle rista denna Sten efter sin hustrus bröder, Essbiörn och Iule, som alltid woro härli goda Drakar och Hiältar; de blefwe döde i Krigzhärens undsättning i Österrike.» Brocman förutsätter viss felristning bland runorna 22–28 och 59–61 och ger inskriften en annan mening: »Gule reste denne Sten efter både sine Söner, Esbjörn och Jula, mycket gode Drängar. Och de wordo döde öster i Krigsfärd.»

O. v. Friesen anser stenen tillhöra samma tid som de från andra delar av vårt land bekanta Ingvarsstenarna (jfr *Södermanlands runinskrifter*, s. LVI).

Stenen synes vara ristad av samme man, som utfört Vg 179.

185. Smula sn, »i en smidiemur».

Litteratur: B 976, L 1904. J. Peringskiöld, *Monumenta* 9, bl. 64; C. J. Ljungström, *Redvägs härad* (1861), s. 34; Fornminnesinventering 1933 (ATA); S. Gardell, *Gravmonument från Sveriges medeltid I* (1937, rev. 1945), nr 685.

Avbildningar: Ulf Christofersson, bläckteckning 1687 (i KB F 17 a, bl. 11), träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 976).

Stenen är försvunnen. Ulf Christofersson är den ende, som närmare granskat och avtecknat den. Då befann den sig »i en smidiemur i Smula Sochn». Sedan har stenen sökts förgäves.

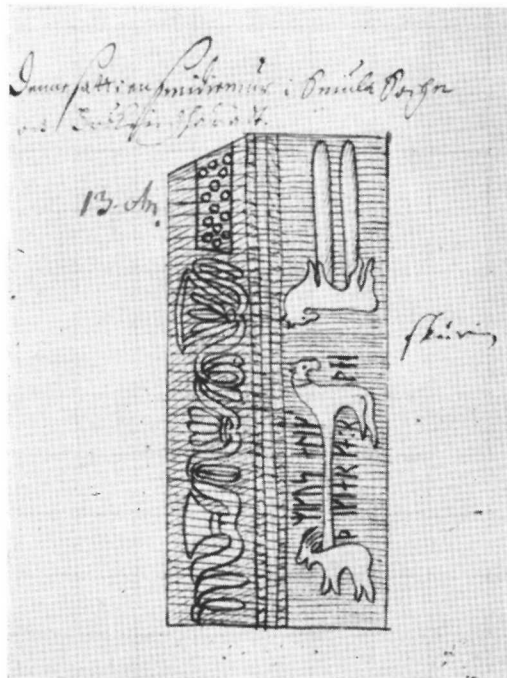

Fig. 293. Vg 185. Smula sn, »i en smidiemur».
Efter teckning av Christofersson.

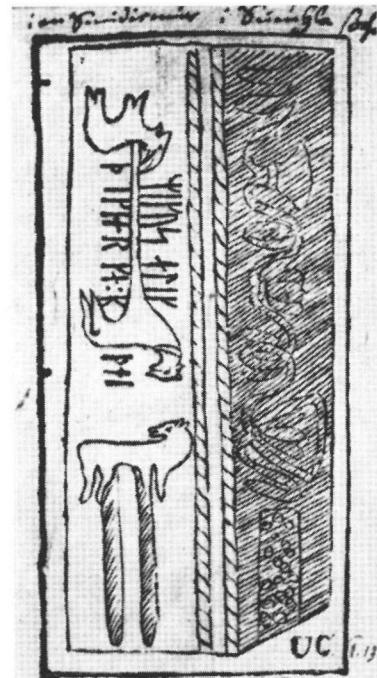

Fig. 294. Vg 185. Smula sn, »i en smidiemur».
Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 976).

Av teckningen att döma har stenen utgjorts av en rektangulär, trefasad, kistformig gravhäll, ornerad med repstavar, kvastpalmetter och tre fyrfotadjur. Uppgift om stenmaterialet saknas. Längden tycks enligt bilden i *Bautil* ha varit c:a 1,25 m. Om hällen ursprungligen har varit längre, framgår icke av teckningen. Bredden kan icke bestämmas.

Inskrift (enligt Christoferssons teckning):

mikus alik þ i k i æ r k a : r þ e i
5 10 15 20

Den vaga teckningen medger icke någon exakt tolkning av inskriften, som emellertid så mycket mera lämnar rum för gissningar. C. J. Ljungström tror sig t.ex. veta, att den »rörde denna Kyrkas första uppbyggande». Ett av H. Jungner framfört förslag, *mik usalig[a] þiggi er gærði* »Mig olyckliga mottage den som gjorde mig (min skapare)», kan endast betraktas som en gissning.

186. Timmele sn, kyrkogården. Nu vid Dagsnäs i Bjärka sn.

Pl. 64, 152.

Litteratur: L 1410, T 9. Harald Ullenius, Skara Stifts Sochnregister (c:a 1718, Stifts- och Landsbibl., Skara); O. Celsius, Svenska runstenar (KB F m 60) 2, s. 312, Acta Literaria Sveciae 2 (1725–29), s. 240; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 247; A. Winbom, De Ulricehamn (diss. Ups. 1782), s. 26; N. H. Sjöborg, Inledning Til Kännedom af Fäderneslandets Antiquiteter (1797), s. 146, Samlingar för Nordens fornälskare 3 (1830), s. 127; C. G. G. Hilfelning, Dagbok 1798 (ATA, tryckt i VFT 5: 2, 1942, s. 85 f.); O. Sundholm, Anteckning i Sundholmska saml. nr 84, s. 65 (Stifts- och Landsbibl., Skara); Nic. Ulr. Hård, Cippus runicos ad Dagsnäs positos (diss. Lund 1802), s. 11 f.; P. Tham, Uppteckning i J. G. Liljegren, Fullständig Bautil (ATA) samt i Liljegrens Samlingar Msc:t Runir fol., nr 31 (ATA); P. E. Lindskog, En korrekt beskrifning om Skara stift 1 (1811), s. 69 not; P. A. Säve, Berättelse 1862, s. 111 f. (ATA, tr. i utdrag i ATS 2, 1869, s. 127); J. P. Carlmark, Fornlemningar inom Skara Församling 1864 (Stifts- och Landsbibl., Skara, avskr. i ATA); S. Bugge